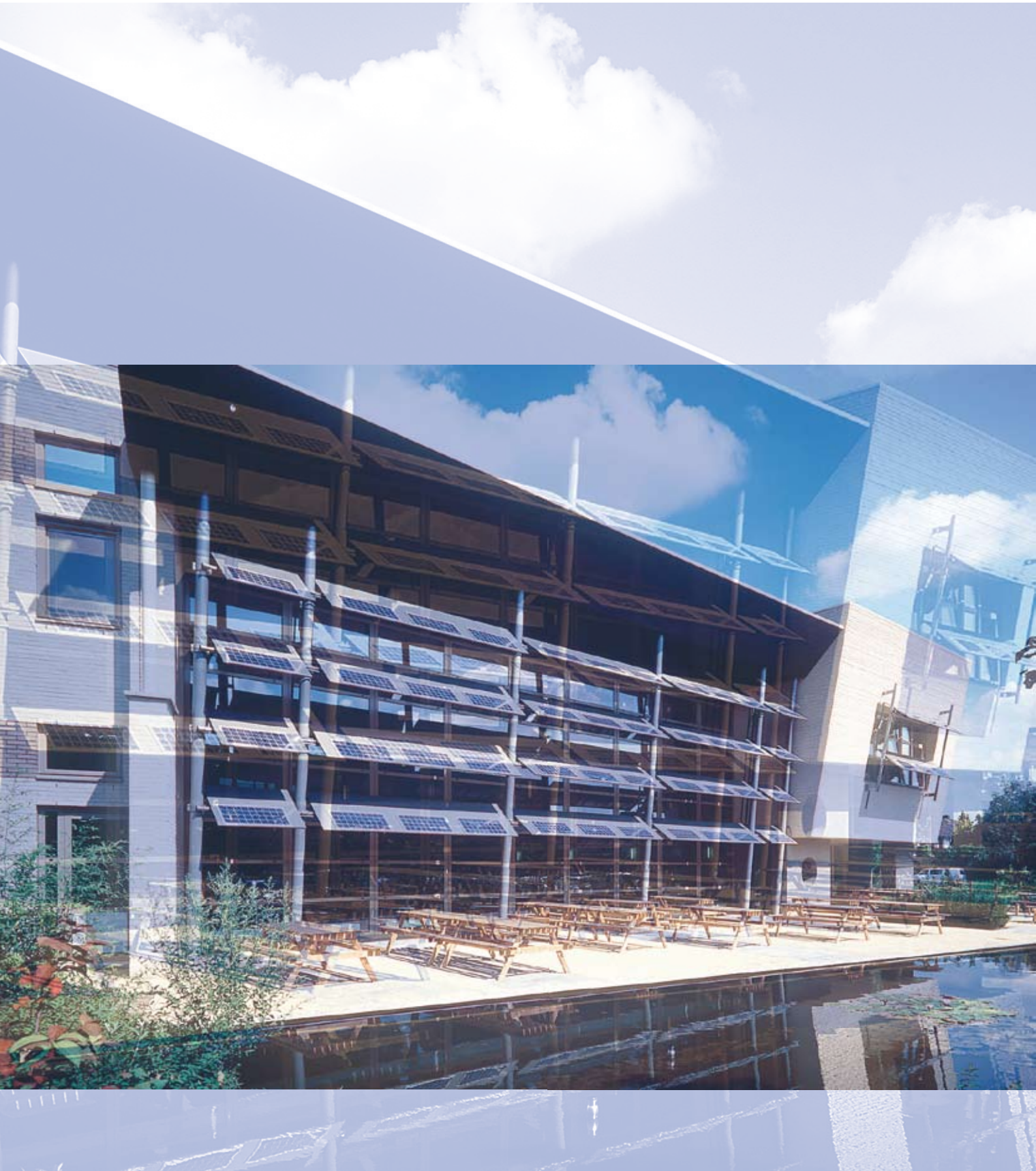

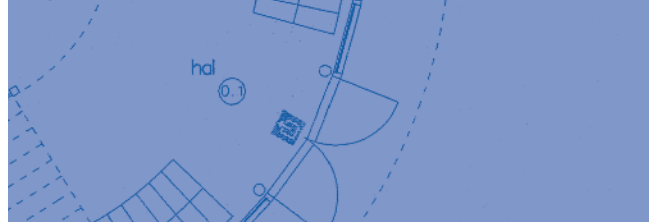
Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Doelstelling	4
1.2	GPR-gebouw	4
1.3	Energielabel	5
1.4	Duurzaam inkopen	5
1.5	Afbakening convenant	5
1.6	Website	5
2	Ambities	7
2.1	Woningbouw nieuw	7
2.2	Bestaande woningvoorraad	7
2.3	Utiliteitsbouw nieuw en beheer	8
2.4	Grond- Weg en Waterbouw (GWW)	8
2.5	Stedenbouw	9
2.6	Duurzaam inkopen	9
3	Taken van partijen	11
3.1	Gemeenten	11
3.2	Woningcorporaties	12
3.3	Architecten	12
3.4	Bouwbedrijven	12
3.5	Projectontwikkelaars	13
3.6	Taken van het RMB	13
4	Organisatie	14
4.1	Projectgroep Duurzaam Bouwen	14
4.2	Stuurgroep Duurzaam Bouwen	15
4.3	Kosten	15
4.4	Communicatie	15
5	Geschillenregeling	17
6	Evaluatie	19
7	Slotbepalingen	21
8	Deelnemende partijen	23
	Begrippen	24

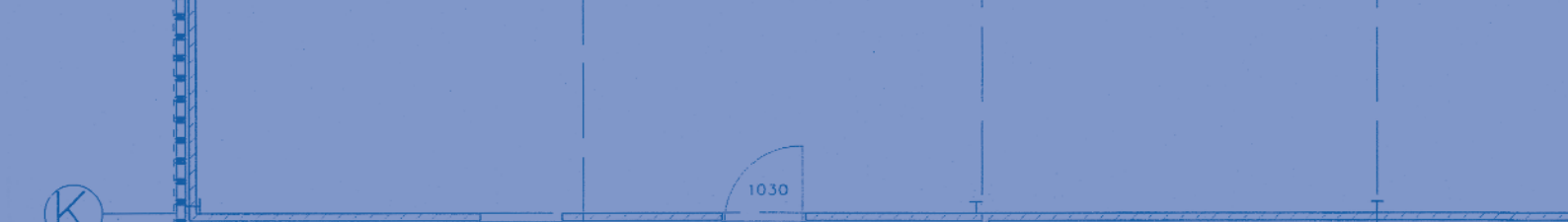
1. Inleiding

‘In de gebouwde omgeving is het streven dat alle nieuwe woningen en bedrijfsgebouwen vanaf 2020 energieneutraal worden opgeleverd’. Met deze woorden zet het kabinet Balkenende scherpe ambities neer in de duurzaamheidparagraaf van het beleidsprogramma 2007-2011. Alles moet uit de kast en iedereen moet daarbij helpen: overheid, organisaties, burgers en bedrijven. Dat deze boodschap is opgepakt blijkt uit de vervolgafspraken tussen diverse partijen.

- ‘Antwoord aan de samenleving’ (januari 2007) van de vereniging van woningcorporaties Aedes stelt zich onder andere ten doel om 20% te besparen op het gasverbruik in de bestaande voorraad huurwoningen over de periode 2008-2018.
- ‘Schoon en zuinig’ (september 2007) is het werkprogramma van het kabinet. Het beoogt een CO2-reductie in de gebouwde omgeving van 6 tot 11 Megaton. Daarvoor wordt de energieprestatienorm (EPN) voor woongebouwen met 25% aangescherpt in 2011 en met 50% in 2015. Voor utiliteitsgebouwen wordt de EPN in 2017 aangescherpt met 50%.
- In het ‘Klimaatakkoord 2007-2011’ zijn gemeenten (VNG) en Rijk overeengekomen om samen te werken aan het bereiken van de kabinetsdoelstellingen. Daarin is onder andere bepaald dat gemeenten afspraken maken met woningcorporaties over energiebesparing in de woningbouw.
- Duurzaam inkopen is een onderdeel uit het klimaatakkoord: De overheid (Rijk, IPO en VNG) stelt zich ten doel om 100% duurzaam in te kopen of aan te besteden. Het Rijk wil dat doel al in 2010 bereiken, gemeenten bereiken dat in 2015 met als tussendoel 75% in 2010. Bouwend Nederland biedt haar leden met de brochure ‘Gunnen op duurzaamheid’, een handreiking om milieukwaliteit en duurzaamheid te wegen in verschillende fasen van het aanbestedingsproces.
- ‘Meer met minder’ (januari 2008) is een convenant tussen Rijk, UNETO-VNI, EnergieNed, BouwendNederland en VME. Het is een langlopend (2008-2020) programma met als doel vanaf 2020 een structurele jaarlijkse energiebesparing van dertig procent te realiseren in 2,4 miljoen bestaande woningen en andere gebouwen in Nederland. Meer informatie op www.meermetminder.nl.
- Het ‘Lenteakkoord’ (april 2008) tussen Rijk, Bouwend Nederland, NEPROM en NVB beoogt het gestandaardiseerde energieverbruik in de volle breedte van de nieuwbouwproductie (woning- en utiliteitsgebouwen) te verlagen met 25% per 1 januari 2011 en met 50% per 1 januari 2015.
- Het ‘convenant energiebesparing corporatiesector’ (oktober 2008) tussen Rijk, Aedes en de Vereniging Nederlandse Woonbond beoogt naast de al in het Lenteakkoord genoemde verlaging van het gestandaardiseerde energieverbruik van nieuwbouw, ook een energiebesparing in de bestaande sociale huurwoningenvoorraad van tenminste 24 PJ in de periode 2008-2020. Bij ingrijpende woningverbetering streven de partijen naar energielabel B, of minimaal twee stappen op het energielabel.

De hoge energie-ambities op landelijk niveau betekenen lokaal en regionaal handelen. De ambities uit bovengenoemde overeenkomsten zijn daarom het uitgangspunt voor de afspraken in dit regionaal convenant tussen lokale en regionale bouwpartijen in de regio Noordoost Brabant. Het thema energie is speerpunt van dit convenant. Maar daarnaast bevat het ook afspraken op de

thema's milieu, gezondheid, gebruikskwaliteit en toekomstwaarde. De ambities haken daarmee in op de drie P's van de duurzaamheidsdriehoek: 'People' (gezondheid, gebruikskwaliteit), 'Planet' (energie en milieu) en 'Profit' (toekomstwaarde en energie). Energie wordt genoemd bij zowel 'Planet' als 'Profit' omdat de energie-ambities in dit convenant enerzijds zijn bedoeld om klimaatverandering tegen te gaan, maar anderzijds om de woonlasten (waaronder de energierekening) nu en in de toekomst betaalbaar te houden. De doelstellingen voor 'Planet' en 'Profit' gaan in dat geval hand in hand.

Het convenant heeft betrekking op ontwikkelen/ontwerpen (stedenbouw), inrichten (grond- weg en waterbouw), bouwen en renoveren (woning- en utiliteitsbouw). Daarnaast is een afzonderlijke ambitie opgenomen voor duurzaam inkopen en aanbesteden.

1.1 Doelstelling

Voor het slagen van het convenant is het cruciaal dat duurzaamheid wordt verankerd in de werkwijze van gemeenten, woningcorporaties en bouwbedrijven. De doelstelling van dit convenant luidt daarom:

“Duurzaamheid moet een vanzelfsprekend onderdeel zijn van bouwen en renoveren in de regio Noordoost Brabant.”

Als inhoudelijk resultaat willen we bereiken dat in

- 100% van de nieuwbouwprojecten die door de convenantpartijen zijn gerealiseerd de ambities van het convenant zijn gehaald.
- 80% van het projectmatig onderhoud dat door de convenantpartijen is gerealiseerd de ambities van het convenant zijn gehaald. Dit doel ligt lager omdat in bestaande situaties het halen van de hier genoemde ambities niet in alle gevallen technisch en praktisch haalbaar is.

In dit convenant spreken gemeenten, woningcorporaties, architecten, bouwbedrijven en projectontwikkelaars in de regio Noordoost Brabant ambities af voor de verschillende duurzaamheidsaspecten. Voor het bepalen, realiseren en meten van de ambitie gebruiken zij de Energieprestatiecertificaten (energielabels), de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR-gebouw, versie 4) en de criteria duurzaam inkopen.

1.2 GPR-gebouw

GPR-gebouw meet op vijf verschillende duurzaamheidsthema's de prestatie van een gebouwontwerp. De prestatie wordt uitgedrukt in een rapportcijfer, waarbij het cijfer 6 staat voor het wettelijke niveau. GPR-gebouw is beschikbaar voor nieuwbouw en bestaande woningen, onderwijsgebouwen en utiliteitsgebouwen.

1.3 Energielabel

Een energielabel geeft meer inzicht in de energieprestatie van een gebouw. Sinds 1 januari 2008 moet een energielabel aanwezig zijn bij bouw, verkoop of verhuur in woningbouw en utiliteitsbouw. Het wordt in dit convenant gebruikt om een ambitie voor de energieprestatie van bestaande gebouwen te bepalen. Wanneer wordt gesproken over een 'labelstap' wordt de stap bedoeld naar een hogere categorie op het label, bijvoorbeeld de stap van een B-label naar een A-label.

1.4 Duurzaam inkopen

De rijksoverheid wil samen met de medeoverheden de markt voor duurzame producten stimuleren door het goede voorbeeld te geven en zelf duurzame producten te kopen. Jaarlijks besteden de gezamenlijke overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) meer dan 40 miljard euro aan de inkoop van goederen, werken en diensten. Door als overheden duurzaam in te kopen, krijgt de markt voor duurzame producten een stevige impuls.

Onder leiding van het ministerie van VROM stellen de gezamenlijke overheden duurzaamheidscriteria op voor alle productgroepen die de overheid inkoopt: van kantoormeubelen en energie tot wegen en kantoorgebouwen. Per productgroep worden eisen gesteld aan milieu- en sociale aspecten. Voor de eisen geldt dat er voldoende aanbod is en de kosten niet substantieel stijgen. Iedere leverancier die aan de overheden wil leveren, móet aan deze eisen voldoen.

100 procent duurzaam inkopen betekent dat de inkoop voldoen aan de eisen die op dat moment voor de desbetreffende productgroepen zijn opgesteld. Het ontwikkelproces van de criteria is te volgen via de website www.senternovem.nl/duurzaaminkopen. Daar zijn ook de definitieve criteria te downloaden.

1.5 Afbakening convenant

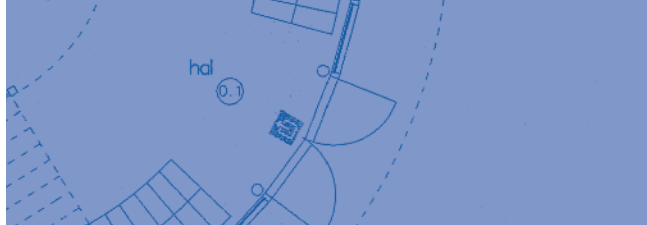
Het convenant geldt voor alle projecten die op het moment van ondertekening nog geen welstandsadvies hebben ontvangen. Dit convenant heeft een looptijd tot 31 december 2012. Aan het einde van de looptijd vindt een evaluatie plaats en wordt nagegaan of het nodig is nieuwe ambities af te spreken.

1.6 Website

Actuele informatie over dit convenant en achtergrondinformatie over duurzaam bouwen is te vinden op de website behorend bij dit convenant: www.rmb.nl/dubo.

2. Ambities

2.1 Woningbouw nieuw

Het ambitieniveau is van toepassing op alle nieuwbouw woningen en is gebaseerd op GPR-gebouw versie 4 en de daarin opgenomen maatregelen.

- Voor alle bouwprojecten dient een gemiddelde GPR-score van tenminste 6,5 te worden gehaald.
- Voor alle bouwprojecten waarvoor de bouwvergunning is ingediend na 1 januari 2010 geldt een EPC van 0,7 of lager. Deze ambitie komt opnieuw ter discussie in het geval dat de nu aangekondigde wettelijke EPN-verlaging van 0,8 naar 0,6 per 2011 niet doorgaat.
- Iedere opdrachtgevende convenantpartij realiseert tenminste één project met een gemiddelde GPR score van 7.0 of hoger en/of een EPC lager dan 0,5. De ontwikkelaar maakt een persbericht dat wordt gepubliceerd op de gemeentepagina van de betreffende gemeente, de website www.rmb.nl/dubo en de eigen website.

2.2 Bestaande woningvoorraad

Het hieronder geformuleerde ambitieniveau is van toepassing op projectmatig onderhoud (zie begrippenlijst op pagina 24) en is gebaseerd op GPR-gebouw versie 4 en de daarin opgenomen maatregelen.

- Bij projectmatig onderhoud wordt de module bestaande bouw van GPR-gebouw gebruikt. Na de eerste evaluatie op uiterlijk 31 december 2009 wordt de ambitie voor de bestaande woningvoorraad vastgesteld aan de hand van de opgedane ervaringen.
- Bij projectmatig onderhoud is het halen van energielabel B of het maken van minimaal twee labelstappen het uitgangspunt. Een maatwerkadvies (EPA-W) is aan te bevelen omdat deze een goede indruk geeft van relevante en haalbare maatregelen.

2.3 Utiliteitsbouw nieuw en beheer

Het ambitieniveau is van toepassing op alle deelterreinen van de utiliteitsbouw: gemeentelijke gebouwen, kantoren, ziekenhuizen, horecagebouwen, onderwijsgebouwen, sportgebouwen en winkels.

- Voor nieuwbouw van onderwijsgebouwen en kantoren dient een gemiddelde GPR-score van 6,5 te worden behaald.
- De energieprestatie van de utiliteitsgebouwen is tenminste 10% lager dan de wettelijke norm (EPN).
- Bij ingrijpende renovatie van utiliteitsgebouwen is het halen van energielabel B of minimaal twee labelstappen het uitgangspunt. Een maatwerkadvies (EPA-U) is aan te bevelen omdat deze een goede indruk geeft van relevante en haalbare maatregelen.

2.4 Grond- Weg en Waterbouw (GWW)

Het ambitieniveau is van toepassing op openbare verlichting, verkeersregelininstallaties en rioolpompen. Informatie over en methoden voor energiebesparing in de grond- weg en waterbouw is verkrijgbaar bij het Projectbureau Energiebesparing GWW (www.energiebesparinggww.nl).

- In de openbare verlichting, verkeersregelininstallaties en rioolpompen passen gemeenten altijd energiemaatregelen toe met een terugverdientijd < 5 jaar.
- Iedere deelnemende gemeente voert in de convenantperiode tenminste één experiment uit met energiebesparing in de openbare verlichting waarbij een terugverdientijd van langer dan 5 jaar wordt geaccepteerd.

2.5 Stedenbouw

Het concept duurzaam bouwen gaat verder dan alleen het realiseren van duurzame gebouwen. Het ontwerp en inrichting van een wijk of project moet zorgen voor een goede afstemming tussen het gebouw en haar omgeving, en uiteindelijk het bereiken van een hoge kwaliteit van het project als geheel.

Bij het ontwikkelen van ruimtelijke plannen wordt duurzaam bouwen in een zo vroeg mogelijk stadium in de belangenafweging betrokken. Bij renovatieprojecten worden ambities uit dit convenant onderdeel van het beheersplan, bij nieuwbouw is duurzaam bouwen onderdeel van het programma van eisen. Voor het bepalen van duurzaamheidsambities zijn verschillende instrumenten beschikbaar, zoals het Nationaal Pakket Duurzame Stedenbouw, Mirup, Milo, Handboek duurzame stedenbouw (gemeente Zwijndrecht), DPL, GPR-gebied (in ontwikkeling) of de duurzaamheidsprofielen ontwikkelt door de gemeenten Oss, Uden, Veghel en het RMB.

Gemeenten gebruiken één van bovengenoemde instrumenten bij het vaststellen van duurzaamheidsambities en realiseren in elk geval de volgende doelstellingen:

- bij uitbreidingsplannen is sprake van tenminste 70% zongerichte verkaveling;
- in nieuwbouwprojecten van 200 woningen of meer wordt een energieprestatie op locatie (EPL) bereikt van tenminste 7,0. Hiervoor wordt een energievisie opgesteld;
- in nieuwbouwprojecten van 50 tot 200 woningen wordt een energieonderzoek uitgevoerd om de haalbaarheid van collectieve voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie te onderzoeken (bijvoorbeeld koude-warmte opslag).

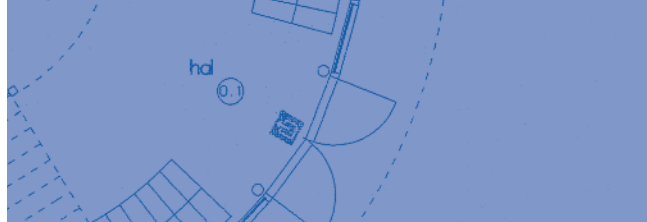
2.6 Duurzaam inkopen

Het ambitieniveau is van toepassing op alle inkopen en aanbestedingen binnen de hoofdgroepen bouw, stadsontwikkeling, GWW en stadsbeheer (zie voor criteria www.senternovem.nl/duurzaaminkopen).

- De ondertekenende gemeenten onderschrijven de doelstelling om 75% duurzaam in te kopen in 2010 (en 100% in 2015).
- Daar waar corporaties opdrachtgever zijn gebruikt zij de criteria voor duurzaam inkopen bij het opstellen van het programma van eisen.

3. Taken van partijen

3.1 Gemeenten

1. De gemeente neemt de in dit regionale convenant vastgestelde ambitieniveaus op:
 - a. in koopovereenkomsten bij overdracht en/of uitgifte van grond;
 - b. in samenwerkingsovereenkomsten tussen de gemeente en de initiatiefnemer van (woningbouw, utiliteitbouw en GWW) projecten;
 - c. in prestatie-afspraken tussen gemeente en woningcorporatie.Ter ondersteuning van de ambitie kan de gemeente een financiële prikkel bieden.
2. De gemeente brengt actief de mogelijkheid van het treffen van maatregelen/voorzieningen als omschreven in GPR gebouw ter kennis aan het publiek en informeert aanvragers van bouwvergunningen over de in het kader van het convenant verplichte maatregelen. De gemeente spreekt initiatiefnemers aan, indien de in dit kader afgesproken maatregelen tot het overeengekomen niveau niet of onvoldoende zijn getroffen.
3. De gemeente wijst binnen de gemeentelijke organisatie een DuBo-coördinator als contactpersoon aan, die belast is met de beantwoording van vragen en afstemming van zaken, die verband houden met het convenant.
4. De stedenbouwkundigen betrekken duurzaamheidsaspecten bij hun werkzaamheden in ruimtelijke plannen en dragen bij de ruimtelijke planvormingsprocessen zorg voor kennisoverdracht.
5. Het 1ste moment waarop de duurzaam bouwen ambities worden getoetst aan de gemaakte afspraken met marktpartijen is in de ontwerpfase (VO) van een project. In een vroeg stadium van het projectontwerp (ontwerpfase) treden partijen in overleg met de gemeente over de haalbaarheid van maatregelen. Op dat moment kunnen bouwende partijen een toegangscade aanvragen voor het gratis gebruik van GPR-gebouw. Dit geldt zowel voor nieuwbouw als voor projectmatig onderhoud. In deze fase heeft de gemeente een adviserende en coachende rol.
6. De gemeenten vragen van alle aanvragers van een bouwvergunning voor een gebouw ter grootte van tenminste een woning, een uitdraai van GPR gebouw in te dienen voor het betreffende project. Met deze lijsten controleert de gemeente of de bouwaanvraag overeenkomt met de ambities van het convenant.
7. Het 2de moment waarop duurzaam bouwen ambities conform de vastgestelde werkwijze worden getoetst is bij beoordeling van de bouwaanvraag. Tevens houden de gemeenten toezicht op de uitvoering van de dubo-maatregelen; het toezicht zal zoveel mogelijk plaatsvinden in het kader van het reguliere toezicht op bouwactiviteiten.
8. De gemeenten hebben een voorbeeldfunctie en houden zich voor de eigen gebouwen en infrastructuurlijke voorzieningen aan de ambities van het convenant.

3.2 Woningcorporaties

1. Woningcorporaties nemen standaard het in dit regionale convenant overeengekomen ambitieniveau op in het Programma van Eisen, in opdrachtbrieven bij bouwplanvoorbereiding en aanbesteding en in aanneemovereenkomsten voor nieuwbouwprojecten en projectmatig onderhoud. Ook worden de ambities herkenbaar in ontwerp en bestek opgenomen.
2. Woningcorporaties dragen als opdrachtgever bij nieuwbouwprojecten en projectmatig onderhoud zorg voor het toezicht op de correcte naleving van de in het convenant opgenomen maatregelen door de opdrachtnemer.
3. In prestatieafspraken tussen gemeenten en corporaties wordt het naleven van het regionaal convenant duurzaam bouwen opgenomen.

3.3 Architecten

1. Architecten gebruiken de ambities van dit convenant als uitgangspunt in het advies aan de opdrachtgever. Zij adviseren de opdrachtgever bij de verwerking van deze ambities in het ontwerp en verstrekken informatie.
2. Architecten hanteren de in het convenant opgenomen maatregelen standaard in het Programma van Eisen voor ontwerpen waarvan zij zelf initiatiefnemer zijn.

3.4 Bouwbedrijven

1. Bouwbedrijven nemen als opdrachtgever standaard de in dit regionale convenant overeengekomen ambitieniveaus op in het Programma van Eisen voor nieuwbouw- en beheerprojecten in de woning-, utiliteitsbouw en GWW-sector, in opdrachtbrieven bij bouwplanvoorbereiding en in aanneemovereenkomsten. Ook worden de ambities herkenbaar in ontwerp en bestek opgenomen.
2. Bouwbedrijven dragen als opdrachtgever bij nieuwbouwprojecten en projectmatig onderhoud zorg voor het toezicht op de correcte naleving van de in het convenant opgenomen maatregelen door de opdrachtnemer.
3. Bouwbedrijven dragen als opdrachtnemer bij nieuwbouw- en beheerprojecten zorg voor de correcte naleving van de in het convenant opgenomen maatregelen.
4. De bouwbedrijven werken met (onder)aannemers die hun werkzaamheden volgens de door de opdrachtgever gestelde duurzaamheidseisen kunnen verrichten.
5. De bouwbedrijven dragen zorg voor een duurzame inrichting en beheer van de bouwplaats.

The image shows a blue-tinted architectural floor plan of a building. It includes various rooms and technical specifications. Annotations include 'vent. cap. 7 dm3/s' pointing to a ventilation system, '0.4 wc' and '0.3 wc' for toilet areas, '930' for door or window heights, and 'hal 0.1' for a hallway. The plan uses solid and dashed lines to represent walls, doors, and furniture.

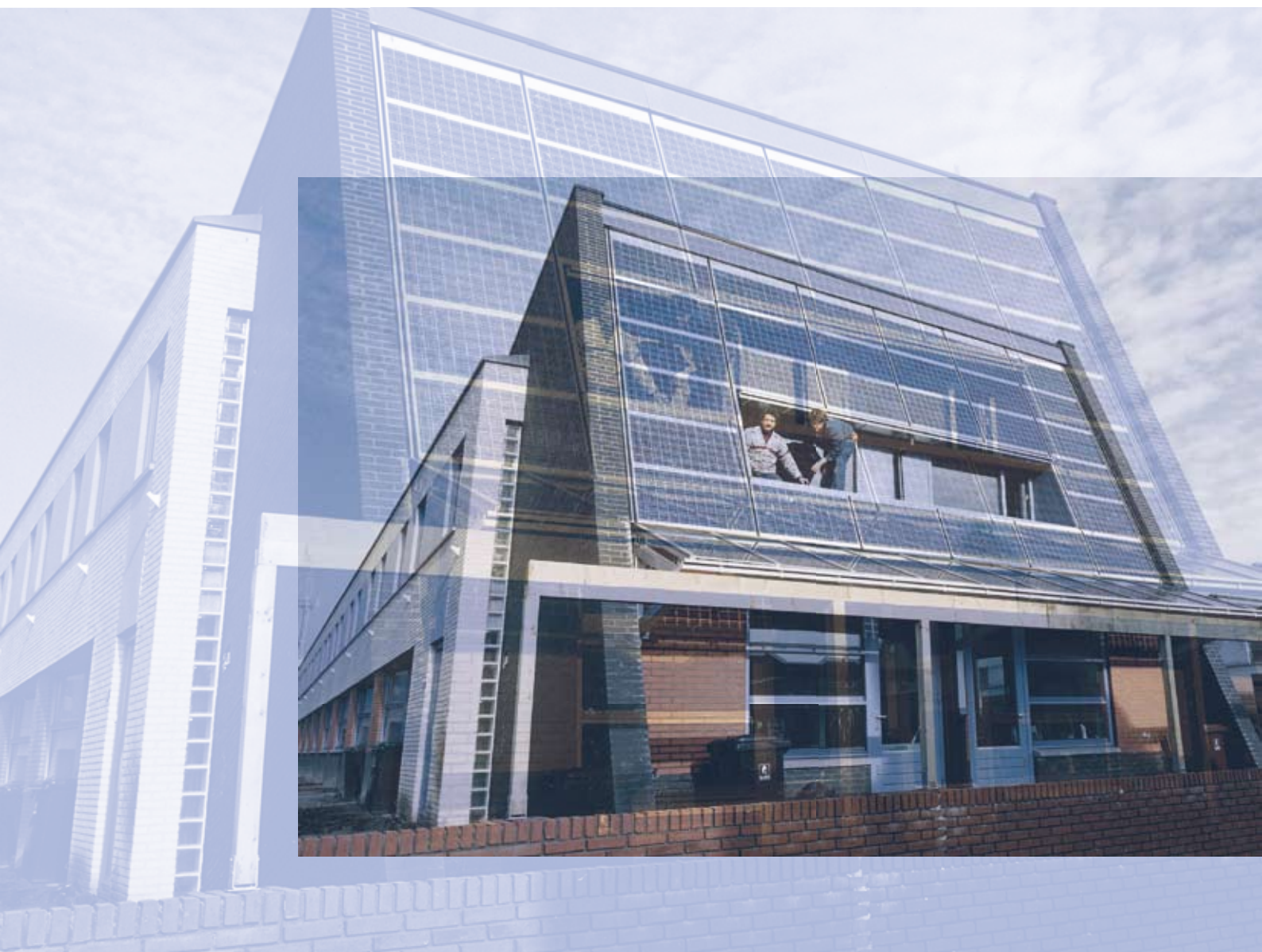
3.5 Projectontwikkelaars

1. De projectontwikkelaars nemen als opdrachtgever standaard de in dit regionale convenant overeengekomen ambitieniveaus op in het Programma van Eisen voor nieuwbouw- en beheerprojecten in de woning-, utiliteitsbouw en GWW-sector, in opdrachtbrieven bij bouwplanvoorbereiding en aanbesteding en in aanneemovereenkomsten. Ook worden de ambities herkenbaar in ontwerp en bestek opgenomen.
2. Projectontwikkelaars dragen als opdrachtgever bij nieuwbouw- en renovatieprojecten zorg voor het toezicht op de correcte naleving van de in het convenant opgenomen maatregelen door de opdrachtnemer.
3. Projectontwikkelaars werken met (onder)aannemers die hun werkzaamheden volgens de door de opdrachtgever gestelde duurzaamheidseisen kunnen verrichten.

3.6 Taken van het RMB

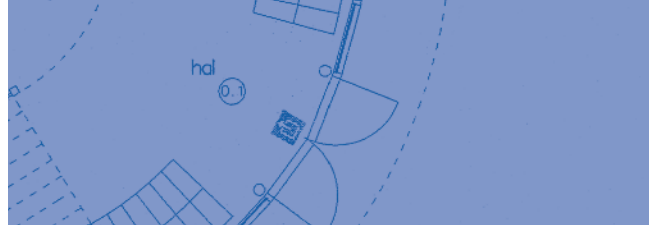
1. Het RMB vervult een coördinerende en stimulerende rol voor de aangesloten convenantpartijen en draagt kennis over. Tevens heeft het RMB een adviserende cq. bemiddelende rol in de samenwerking tussen gemeenten en private partijen.
2. Het RMB draagt in samenwerking met de gemeenten zorg voor de jaarlijkse monitoring en evaluatie van de uitvoering van het convenant (o.a. persberichten) en het bijhouden van de website www.rmb.nl/dubo.
3. Het RMB coördineert de kennisontwikkeling en voorlichting over het Convenant Duurzaam Bouwen, zoals een instructiebijeenkomst over GPR-gebouw.
4. RMB organiseert het projectgroep- en stuurgroepoverleg zoals genoemd onder 4.1 en 4.2.
5. Het RMB schaft een regiolicentie aan voor GPR-gebouw en beheert deze namens de gemeenten.
6. Het RMB stelt in 2009 een communicatieplan op en legt dit voor aan de projectgroep.

4. Organisatie

4.1 Projectgroep Duurzaam Bouwen

1. In de projectgroep Duurzaam Bouwen zijn gemeenten, corporaties en BouwendNederland vertegenwoordigd in de persoon van de beleidsmedewerker duurzaam bouwen (dubocoördinator), een daarvoor aangewezen medewerker of (in geval van Bouwend Nederland) een lid-bedrijf. Ook het RMB, de regionaal DuBo-consulent en de provincie nemen deel in de projectgroep. Een vertegenwoordiger van SenterNovem is agendalid en op ad-hoc basis aanwezig.
2. Het RMB treedt op als voorzitter en voert het secretariaat voor de projectgroep. De projectgroep komt 3 à 4 keer per jaar bij elkaar.
3. De projectgroep legt verantwoording af over de resultaten van het convenant aan de stuurgroep en stelt daarvoor jaarlijks een evaluatieverslag op.

4.2 Stuurgroep Duurzaam Bouwen

1. De stuurgroep bestaat uit bestuurders van gemeenten, woningcorporaties en BouwendNederland. Bouwend Nederland vertegenwoordigt de leden van Bouwend Nederland.
2. De stuurgroep is belast met (de toetsing op) de naleving van het convenant, de evaluatie van het convenant en de eventuele bijstelling naar aanleiding van de evaluatie en de toetreding van nieuwe deelnemers tot het convenant.
3. De stuurgroep komt minimaal 1 keer per jaar bij elkaar.
4. De Regionaal Ambassadeur Klimaatbeleid is voorzitter van de stuurgroep. Het RMB voert het secretariaat.

4.3 Kosten

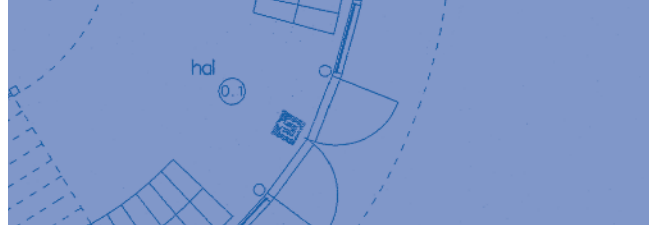
1. De kosten voor de organisatie van het convenant worden gedragen door de gezamenlijke deelnemende gemeenten. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van eventueel beschikbare externe financiering.
2. Alle convenantpartijen dragen bij aan het convenant in de vorm van tijdsbesteding aan de overleggen en inspanningen voor naleving van het convenant.
3. Gemeenten beschikken over een regiolicentie voor GPR-gebouw. Vanaf 1 januari 2012 komen de abonnementskosten van €400 per jaar voor rekening van de deelnemende gemeenten. Corporaties en bouwbedrijven kunnen voor projecten die vallen onder dit convenant een gratis toegangscade aanvragen bij de gemeente.

4.4 Communicatie

1. De deelnemers aan het convenant werken naar mogelijkheden mee aan acties en verspreiding van communicatiemiddelen die in het kader van het communicatieplan van dit convenant worden ontwikkeld.
2. Websites van deelnemers verwijzen naar het regionaal convenant duurzaam bouwen en naar de regionale website www.rmb.nl/dubo.
3. Deelnemers aan het convenant presenteren dubo-projecten of -nieuwsberichten op de website www.rmb.nl/dubo en leveren daarvoor korte teksten (persberichten) aan. Dat geldt in ieder geval voor de pilot als bedoeld in paragraaf 2.1 derde bullet.
4. In 2009, het eerste jaar van het convenant, vindt gerichte communicatie plaats over het nieuwe instrument GPR en de werking daarvan.
5. Het RMB maakt een brochure met uitleg over het regionaal convenant, die particulieren wijst op de voordelen van duurzaam bouwen.

5. Geschillenregeling

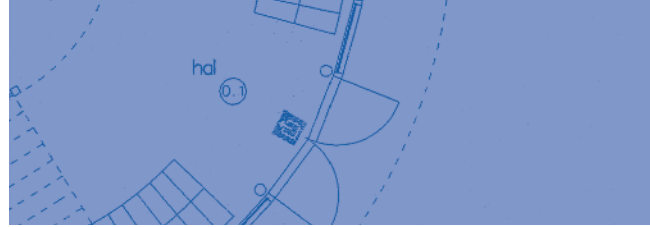

Geschillen tussen de convenantpartijen over de nakoming van de uit dit convenant voortvloeiende verplichtingen worden beslecht volgens de regeling die in prestatie-afspraken of samenwerkingsovereenkomst tussen gemeente en corporatie / projectontwikkelaar is overeengekomen. In het geval daarin geen regeling is opgenomen worden de geschillen die noch in onderling overleg, noch in overleg met de projectgroep en noch door tussenkomst van het RMB kunnen worden opgelost, in het uiterste geval voorgelegd aan een arbiter, overeenkomstig het Reglement van het Nederlands Arbitrage Instituut.

6. Evaluatie

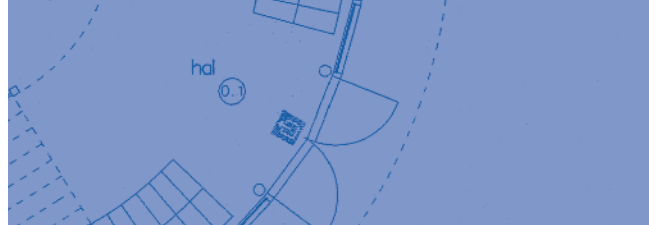

1. Convenantpartijen zullen de uitvoering, naleving en werking van dit convenant jaarlijks evalueren.
2. In het jaarlijkse evaluatierapport worden de in de inleiding genoemde doelstellingen van het convenant per gemeente gemonitord.
3. Alle convenantpartijen werken mee aan de evaluatie door jaarlijks gegevens aan te leveren die nodig zijn voor de evaluatie.
4. De jaarevaluatie wordt uitgevoerd door de projectgroep duurzaam bouwen in samenwerking met het RMB. Het RMB maakt een rapport op, uiterlijk op 31 maart volgend op het jaar van evaluatie. Het evaluatierapport wordt ter advisering voorgelegd aan de projectgroep en vervolgens ter vaststelling aan de stuurgroep. De definitieve versie van het evaluatierapport wordt ter beschikking gesteld aan de convenantpartijen en de regio.
5. In de jaarlijkse evaluatie worden eventuele wijzigingen in GPR-gebouw en de consequentie daarvan op de uiteindelijke scores gemonitord.
6. Als uit het evaluatierapport blijkt dat convenantpartijen zich niet of in onvoldoende mate houden aan de gemaakte afspraken, worden zij hier door de stuurgroep op aangesproken.
7. Als een evaluatie daartoe aanleiding geeft is tussentijdse aanpassing van het convenant mogelijk.

7. Slotbepalingen

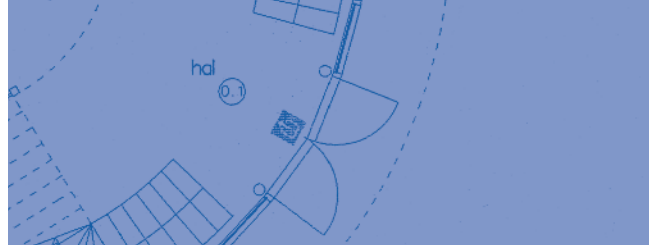

1. Dit convenant wordt aangegaan voor de periode vanaf de datum van ondertekening tot en met 31 december van het jaar 2012.
2. Toetreding tot en ondertekening van het convenant staat open voor iedereen die wil bouwen in een van de deelnemende gemeenten en die de verplichtingen en taken die uit het convenant voortvloeien op zich wil nemen. Toetreding kan op ieder gewenst moment, aanmelding kan via de aangesloten gemeenten, via het RMB of via de website www.rmb.nl/dubo.
3. Wijzigingen van of aanvullingen op het convenant zijn slechts mogelijk met instemming van alle convenantpartijen. Toe- en uittreding worden niet als wijziging of aanvulling van het convenant beschouwd.
4. Wanneer een deelnemer uittreedt verplicht deze zich de werken waarvoor hij op dat moment een bouwvergunning heeft, overeenkomstig dit convenant af te ronden.
5. Dit convenant eindigt als de partijen dit overeenkomen en/of een wettelijke regeling voorziet in het onderwerp, waarop dit convenant betrekking heeft.
6. Dit convenant heeft de kracht van een overeenkomst naar burgerlijk recht.
7. Dit convenant kan worden aangehaald als het 'Convenant Duurzaam Bouwen Noordoost Brabant'.
8. Andere duurzaam bouwen convenanten die in het verleden in de regio zijn afgesloten zijn niet meer geldig.

8. Deelnemende partijen

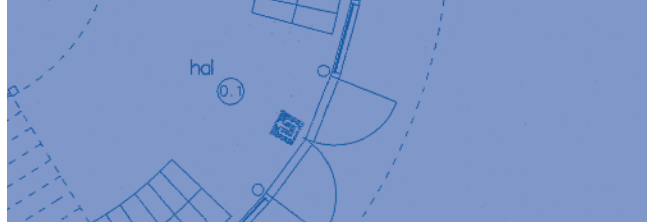

Dit convenant is ontwikkeld door de hieronder genoemde partijen. Een actuele lijst van deelnemende partijen is te downloaden op de website van dit convenant www.rmb.nl/dubo.

Projectgroep

Bouwend Nederland	<i>dhr. B. Hendriks</i>
Brabant Wonen	<i>mw. M. Hulsbosch</i>
Mooiland Maasland	<i>dhr. A. Heijkants</i>
Pantein wonen	<i>dhr. L. van den Berg</i>
SVU Wonen	<i>dhr. F. van Driel</i>
Woonbelang Veghel	<i>dhr. A. Stas</i>
Wonen Vierlingsbeek	<i>dhr. G. Willems</i>
Wovesto	<i>mw. C. van Kempen</i>
Gemeente Bernheze	<i>mw. C. Derikx</i>
Gemeente Boxmeer	<i>mw. N. Peters</i>
Gemeente Cuijk	<i>mw. M. Hermanussen</i>
Gemeente Grave	<i>dhr. R. Grunder</i>
Gemeente Landerd	<i>dhr. P. Hermans</i>
Gemeente Lith	<i>dhr. P. van Erp</i>
Gemeente Mill en Sint Hubert	<i>dhr. J. van Ras</i>
Gemeente Oss	<i>dhr. W. Breedveld</i>
Gemeente Sint Anthonis	<i>dhr. F. Knoops</i>
Gemeente Sint Oedenrode	<i>dhr. T. van Gerven</i>
Gemeente Maasdonk	<i>dhr. H. van Bruggen</i>
Gemeente Uden	<i>Mw. I. van den Berk</i>
Gemeente Veghel	<i>Mw. M. Slingerland</i>
RMB	<i>dhr. L. van den Akker</i>

Begrippen

- Bouwend Nederland** Bouwend Nederland, de vereniging van bouw- en infrabedrijven, is met circa 5.000 lidbedrijven de grootste werkgeversorganisatie in de bouw. Bouwend Nederland is als vertegenwoordiger vanuit het bedrijfsleven betrokken geweest bij de totstandkoming van het convenant.
- Duurzaam inkopen** Duurzaam inkopen betekent dat de inkopen voldoen aan de eisen die op dat moment voor de desbetreffende productgroepen zijn opgesteld. Het ontwikkelproces van de criteria is te volgen via de website www.senternovem.nl/duurzaaminkopen. Daar zijn ook de definitieve criteria te downloaden.
- Energielabel/labelstap** Met het energielabel voor gebouwen krijgt een gebouweigenaar of -gebruiker meer inzicht in de energieprestatie van zijn gebouw of woning. Sinds 1 januari 2008 moet een energielabel aanwezig zijn bij bouw, verkoop of verhuur in woningbouw en utiliteitsbouw. Met een labelstap wordt de stap bedoeld naar een hogere categorie op het label, bijvoorbeeld de stap van een G-label naar een E-label.
- EPA-W of EPA-U** Een EPA-maatwerkadvies geeft inzicht in bouwkundige en installatietechnische verbetermaatregelen en is er voor zowel woningbouw (EPA-W) als utiliteitsbouw (EPA-U). Een EPA-maatwerkrapport biedt een helder overzicht van de huidige energieprestatie van een gebouw en van de kosten en baten als gevolg van energiegerelateerde maatregelen, inclusief de terugverdientijden.
- EPC en EPN** Sinds 1995 worden in het Bouwbesluit eisen gesteld ten aanzien van de energiezuinigheid en zijn de energieprestatienormen geïntroduceerd. De energieprestatie coëfficiënt (EPC) geeft weer hoe energiezuinig een gebouw is. In het Bouwbesluit is voor nieuwbouw een wettelijke norm gesteld voor de EPC, de Energie Prestatie Norm (EPN). Op het moment waarop dit convenant is vastgesteld bedraagt de EPN 0,8. De overheid heeft het voornemen de EPN in 2011 met 25% te verlagen van 0,8 naar 0,6 en dit voornemen is overgenomen in het 'Lenteakkoord' en het 'convenant energiebesparing corporatiesector'.
- Projectmatig onderhoud** Projectmatig onderhoud is een onderdeel van het planmatig onderhoud waarbij meerdere woningen tegelijk worden aangepakt in een project, waarbij verschillende onderdelen uit de woning worden hersteld / vervangen (bijvoorbeeld keuken, toilet, badkamer) en waarbij in ieder geval de elementen met een levensduur van 30 jaar in het onderhoud worden betrokken.
- Regionaal Ambassadeur Klimaatbeleid** De ambassadeur is het bestuurlijke gezicht en boegbeeld van het klimaatbeleid in de regio. In de dagelijkse praktijk is hij de verbinding tussen (regionale) bestuurders en regionale energiecoördinator en legt zodoende bestuurlijke accenten in de regionale klimaatprojecten.
- SenterNovem** Een agentschap van het ministerie van het ministerie van Economische Zaken. In opdracht van de overheid ondersteunt SenterNovem initiatieven die duurzaamheid stimuleren.
- Zongerichte verkaveling** Zongericht verkavelen is het zodanig inrichten van een gebied dat zoveel mogelijk zonlicht op minimaal één van de gevels valt, waardoor passieve zonne-energie optimaal benut wordt. Ook heeft de verkaveling (deels) invloed op de mogelijkheid actieve zonne-energie toe te passen. Een oriëntatie tussen zuidoost en zuidwest is zongericht.